

TAVSİYE KARARI

ŞİKÂYET NO : 04.2013.619

KARAR NO : 2013/68

ŞİKÂYET EDİLEN İDARE VE ADRESİ
ŞİKÂYETİN KONUSU

: Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü ESKİŞEHİR
: Şikayetçilerin ikinci üniversite kapsamında öğrenim gördükleri Açıköğretim Fakültesi tarafından, daha önce yükseköğretim kumrularından alıp başarıyla verdikleri derslerin(Türk Dili, İngilizce, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Temel Bilgi Teknolojileri) transferinin yapılması hakkındadır.

ŞİKÂYET BAŞVURU TARİHİ

: 02/05/2013

KARAR TARİHİ

: 31/10/2013

USUL

I. ŞİKAYET BAŞVURU SURECİ

1. 02.05.2013 tarihinde posta yoluyla, ise 02.05.2013 tarihinde elektronik başvuru yoluyla kurumumuza başvurmuştur. 28/3/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Uzmanlığı Yönetmeliğinin 46 ncı maddesinin birinci fıkrası ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikayet ile ilgili inceleme ve araştırma tamamlanmış ve ilgili idare için hazırlanan önerilerin Kamu Başdenetçisine sunulmasına karar verilmiştir.

II. ÖN İNCELEME SÜRECİ

2. Yapılan ön inceleme neticesinde şikayet dosyasının Kamu Başdenetçisine sunulmasına engel bir eksikliğin bulunmadığı tespit edilmiştir.

OLAY VE OLGULAR I. ŞİKAYETİN KONUSU, HUKUKİ SEBEPLER VE İSTEMİN ÖZETİ

A. Şikayetin Konusu

3. Şikayetçilerin ikinci üniversite kapsamında öğrenim gördükleri Açıköğretim Fakültesi tarafından, daha önce yükseköğretim kurumlarından alıp başarıyla verdikleri derslerin (Türk Dili, İngilizce, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Temel Bilgi Teknolojileri) transferinin yapılması hakkındadır.

B. Hukuki Sebepler

4. Anayasa'nın 42 nci maddesi.
5. 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu.
6. 21.03.1994 tarih ve 21881 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemine Göre Öğretim Yapan Fakülteler Öğretim ve Sınav Yönetmeliği.
7. 17.02.2009 tarih ve 27144 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemine Göre Öğretim Yapan Fakülteler Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik.
8. 9/9/2011 tarih ve 28049 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve Anadolu Üniversitesi Açıköğretim, İktisat, İşletme Fakülteleri Öğretim ve Sınav Yönetmeliği.
9. 18 Ocak 2013 tarih ve 28532 sayılı Resmî Gazete yayımlanan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim, İktisat, İşletme Fakülteleri Öğretim ve Sınav Yönetmeliği.

C. İstemin Özeti

10. Şikayetçi; ikinci üniversite kapsamında Açıköğretim Fakültesi Sosyoloji bölümü öğrencisi olduğunu, daha önce Anadolu Üniversitesinde öğrenim görürken alıp başarıyla verdiği İngilizce ve Türk Dili derslerinin transfer edilerek muafiyetinin sağlanmasını,

Şikayetçi; ikinci Üniversite kapsamında Açıköğretim Fakültesi Adalet bölümü öğrencisi olduğunu, daha önce Anadolu Üniversitesinde öğrenim görürken alıp başarıyla verdiği Türk Dili ve İnkılap Tarihi derslerinin transfer edilerek muafiyetinin sağlanmasını, talep etmektedirler.

II. ŞİKAYET KONUSU OLAYLAR

A. Dosyadaki Bilgi ve Belgelerin Özeti

11. ve 02.05.2013 tarihli başvurularının aynı sebep ve konudan doğduğu, biri hakkında verilecek kararın diğerini etkileyecek nitelikte olduğu sonucuna varıldığından başvuruların Birleştirme Kararı ile birleştirilerek 04.2013.619 numaralı şikayet dosyasında değerlendirilmesine karar verilmiştir.

04.2013.619 sayılı dosyanın içeriğinde yer alan;

a) adına düzenlenen 07.07.2005 tarihli Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi not durum belgesi transkript),

b) derslerinin ne zaman transfer edileceği ile ilgili bilgi edinme başvurusu üzerine Kurum tarafından kendisine gönderilen ve Açıköğretim Sistemine Göre Öğretim Yapan Fakülteler Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 17'nci maddesine istinaden Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Yabancı Dil ve Türk Dili derslerinin ders transferlerinin ilgili öğretim yılında yapılacağı açıklamasını içeren 25.01.2011 tarihli cevabi yazı,

c), Anadolu Üniversitesi Rektörlüğüne verdiği ve ikinci üniversite kapsamında Açıköğretim Fakültesi Sosyoloji bölümüne kayıt yaptırdığı 22.11.2010 tarihinde tabii olduğu yönetmelik hükümleri gereği İngilizce ve Türk Dili derslerinden muaf sayılması gerektiği talebini içeren 29.03.2013 tarihli elektronik postası,

c) Anadolu Üniversitesi Rektörlüğünün, gönderdiği ve Anadolu Üniversitesi Açıköğretim, İktisat, İşletme Fakülteleri Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 13/1. maddesine istinaden yükseköğretim

kuramlarından daha önce aldıkları ve başardıkları dersler için ders transferi talebinde bulunamayacaklarından talebinin yerine getirilemeyeceği açıklamasını içeren, 19.04.2013 tarihli cevabi yazısı,

d) Şikayet konusuyla ilgili Anadolu Üniversitesi Rektörlüğüne farklı tarihlerde yapılan başvurular ve anılan Kurumdan gönderilen cevabi yazılar,

e) Eskişehir 2. İdare Mahkemesinin 31.12.2012 tarih ve E:2011/1,322, K:2012/991 sayılı kararı,

f), Anadolu Üniversitesi Rektörlüğüne verdiği ve ikinci üniversite kapsamında Açıköğretim Fakültesi Adalet bölümüne 2009 yılında kayıt yaptırdığı, Türk Dili ile Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi derslerinden muaf sayılması gerektiği talebini içeren 20.03.2013 tarihli başvurusu,

g) Anadolu Üniversitesi Rektörlüğünün,gönderdiği ve Anadolu Üniversitesi Açıköğretim, İktisat, İşletme Fakülteleri Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 13 üncü maddesinin birinci fıkrasına istinaden yükseköğretim kurumlarından ,daha önce aldıkları ve başardıkları dersler için ders transferi talebinde bulunamayacaklarından talebinin yerine getirilemeyeceği açıklamasını içeren, 09.04.2013 tarihli cevabi yazısı,

h) Anadolu Üniversitesi Rektörlüğüne gönderilen 22.07.2013 tarihli bilgi ve belge isteme yazısı,

10.06.2013 Bilgi ve belge isteme yazımıza cevaben alman, Anadolu Üniversitesi Rektörlüğünün tarihli yazısı,

İncelenmiştir.

B. Olaylar

12. 06.06.2005 tarihinde Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi Kamu Yönetimi bölümünden mezun olduğu ve bu bölümde okurken Türk Dili, İngilizce, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Temel Bilgi Teknolojisi derslerini başarıyla verdiği anlaşılmıştır. Şikayetçinin daha sonra ikinci üniversite kapsamında 22.11.2010 tarihinde Açıköğretim Fakültesi Sosyoloji (lisans) bölümüne kayıt yaptırdığı ve 17/2/2009 tarihli ve 27144 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemine Göre Öğretim Yapan Fakülteler Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik hükümlerine istinaden Türk Dili ve İngilizce derslerinden muaf tutulmayı beklerken 09.09.2011 tarih ve 28049 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim, İktisat, İşletme Fakülteleri Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ile bu hakkın kaldırıldığını öğrendiği tespit edilmiştir. Şikayetçinin, Anadolu Üniversitesi Rektörlüğünden, Sosyoloji bölümüne kayıt yaptırdığı dönemde geçerli olan yönetmeliğin kendisine uygulanarak ilgili derslerden muaf tutulmayı talep ettiği ancak idare tarafından bu talebin reddedildiği tespit edilmiştir. Şikayetçi, Türk Dili ve İngilizce derslerinden muafiyetinin sağlanmasını talep etmektedir.

13. 03.06.2002 tarihinde Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Sosyal Bilimler (ön lisans) programından 03.06.2002, ikinci üniversite kapsamında eğitim gördüğü Laborant ve Veteriner Sağlık (ön lisans) programından ise 02.06.2008 tarihinde mezun olduğu tespit edilmiştir. Şikayetçinin Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk Dili ve Yabancı Dil ile Temel Bilgi Teknolojisi derslerini alıp başarılı olduğu anlaşılmıştır. Şikayetçinin tekrar ikinci üniversite kapsamında Adalet (ön lisans) programına 13.11.2009 tarihinde kayıt yaptırdığı ve bu kayıt tarihinde geçerli olan yönetmeliğe istinaden Yabancı Dil ve Temel Bilgi Teknolojileri dersinden ders transferi yapılarak muafiyetinin sağlandığı anlaşılmıştır. Şikayetçinin, 17/2/2009 tarihli ve 27144 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Anadolu Üniversitesi

Açıköğretim Sistemine Göre Öğretim Yapan Fakülteler Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik hükümlerine istinaden Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi ile Türk Dili derslerinden de muafiyetinin sağlanmasını beklerken 09.09.2011 tarih ve 28049 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim, İktisat, İşletme Fakülteleri Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ile bu hakkın kaldırıldığını öğrendiği anlaşılmıştır., Anadolu Üniversitesi Rektörlüğünden, Adalet programına kayıt yaptırdığı dönemde geçerli olan yönetmeliğin kendisine uygulanarak ilgili derslerden muaf tutulmayı talep ettiği, ancak idare tarafından bu talebin reddedildiği tespit edilmiştir. Şikayetçi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi ile Türk Dili derslerinden muafiyetinin sağlanmasını talep etmektedir.

III. ŞİKAYET KONUSU İLE İLGİLİ MEVZUAT

14. Anayasa'nın; 42 nci maddesinde "Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz." hükmü yer almaktadır.
15. 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun "Senato" başlıklı 14 üncü maddesinin b fıkrasının (3) numaralı bendinde; "Rektörün onayından sonra Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girecek olan üniversite veya üniversitenin birimleri ile ilgili yönetmelikleri hazırlamak" senatonun görevleri arasında sayılmıştır.
16. 21/3/1994 tarihli ve 21881 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemine Göre Öğretim Yapan Fakülteler Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin "Muafiyet" başlıklı 17 inci maddesi; "a) Açıköğretim sistemine göre öğretim yapan fakültelerin öğrencileri, kaydedildikleri ve buldukları sınıf, bölüm ve programda okutulan derslerin tümünü almak zorundadırlar. Öğrencilere, yükseköğretim kurumlarında (açıköğretim sistemine göre öğretim yapan fakülteler dahil) daha önce okudukları ve başardıkları dersler dolayısıyla hiçbir şekilde muafiyet tanınmaz." hükmündedir.
17. 21/3/1994 tarihli ve 21881 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemine Göre Öğretim Yapan Fakülteler Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 17 nci maddesinde değişiklik yapan, 17/2/2009 tarihli ve 27144 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemine Göre Öğretim Yapan Fakülteler Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 3 üncü maddesi "Açıköğretim sistemine göre öğretim yapan fakültelerin öğrencileri, kaydedildikleri ve buldukları sınıf, bölüm ve programda okutulan derslerin tümünü almak zorundadır. **Ancak, öğrencilerin Anadolu Üniversitesinden daha önce alıp da başarmış oldukları Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk Dili, Yabancı Dil ve Temel Bilgi Teknolojisi dersleri transfer edilebilir.** Diğer yükseköğretim kurumlarından ders transferi yapılmaz." hükmünü içermektedir.
18. 9/9/2011 tarih ve 28049 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve Anadolu Üniversitesi Açıköğretim, İktisat, İşletme Fakülteleri Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin "Ders transferi" başlıklı 14 üncü maddesi; "Merkezi açıköğretim ve uzaktan eğitim sistemine göre öğretim yapan fakültelerin öğrencileri, kaydedildikleri ve buldukları dönem, bölüm ve programda okutulan derslerin tümünü almak zorundadır. Öğrenciler, Yükseköğretim Kurumlarından (merkezi açıköğretim ve uzaktan eğitim sistemi ile öğretim yapan fakülteler dâhil) daha önce aldıkları ve başardıkları dersler için **ders transferi talebinde bulunamaz.**" hükmündedir.
19. 18/1/2013 tarihli ve 28532 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim, İktisat, İşletme Fakülteleri Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin "Ders transferi" başlıklı 13 üncü maddesinde; "Merkezi açıköğretim ve uzaktan eğitim sistemine göre öğretim yapan fakültelerin

öğrencileri, kaydedildikleri ve buldukları dönem, bölüm ve programda okutulan derslerin tümünü almak zorundadır. Öğrenciler, merkezi açıköğretim ve uzaktan eğitim sistemi ile öğretim yapan fakülteler dâhil yükseköğretim kurumlarından daha önce aldıkları ve başardıkları dersler için ders transferi talebinde bulunmaz.” hükmü yer almaktadır.

IV. ŞİKAYET KONUSUNA İLİŞKİN UYGULAMALAR

20. Eskişehir 2. İdare Mahkemesinin 31/12/2012 tarihli ve E. 2011/1322 ve K. 2012/991 sayılı dava dosyasında, eski yönetmelik hükümlerine istinaden Açıköğretim Fakültesine kayıt yaptıran davacının devam eden öğrencilik statüsü nedeniyle, yeni yönetmeliğin sınav hakkı, yıllık ders, sınav sistemine tabi olma, ders sayısı gibi hususlarda kazanılmış haklarını ihlal etmeyen hükümlerine tabi olmasında hukuka aykırı bir durum bulunmadığına, kazanılmış haklarını ihlal ettiği anlaşılan muafiyete ilişkin hükümlerinin uygulanmasında ise hukuka uyarlılık bulunmadığına, davacının muafiyet konusunda yeni yönetmeliğe tabi tutulmasına ilişkin kısmının iptaline karar verilmiştir.
21. Danıştay 8. Dairesinin 15/9/1998 tarih ve E. 1998/2461 ve K. 1998/2571 sayılı dava dosyasında, önceki yönetmelik zamanında fakülteye kaydını yaptırmış olan öğrenciler için eski yönetmelik hükmü kazanılmış hak oluşturacağından, yeni yönetmelik hükümlerinin uygulanması gerektiği yolunda oluşturulan işlemde hukuka uyarlılık görülmediği kararı verilmiştir.
22. Danıştay 8. Dairesinin 4/5/2005 tarihli ve E. 2004/5084 ve K. 2005/2119 sayılı dava dosyasında, üniversite öğrencisinin olay tarihindeki yönetmelik hükümleri gereğince üst sınıfa kayıt yaptıрма hakkı kazandığı, sonradan gerçekleşen yönetmelik değişikliğinde yer alan aleyhe hükümlerin davacı öğrenci için uygulanamayacağı kararı verilmiştir.
23. Danıştay 10. Dairesinin 9/5/2008 tarihli ve E. 2007/8873 sayılı dava dosyasında bir hakkın yeni düzenlemeden önce yürürlükte olan kurallara göre bütün sonuçlarıyla fiilen elde edilmiş olması durumunda kişilerin kazanılmış hakları bulunacağı kararı verilmiştir.

V. İNCELEME, ARAŞTIRMA VE SONUÇ

A. Şikâyetçinin İddiaları

24., ikinci üniversite kapsamında Açıköğretim Fakültesi Sosyoloji bölümüne kayıt yaptırmasının ana nedeninin muafiyet avantajı olduğunu, daha önce ilgili derslerin ne zaman transfer edileceğini kuruma sorduğu ve kurumunda derslerin ilgili dönemleri geldikçe transferi yapılacağı cevabını aldığı bu yazıya güvendiğini, birinci sınıfı onur belgesi alarak bitirdiğini, ikinci sınıfa geçtiğinde muafiyet hakkı korunmadan yönetmelik değişikliğine gidilerek kredili sisteme geçildiğini, Anadolu Üniversitesi Rektörü bir televizyon programında ikinci üniversite kapsamında kayıt yaptırmış öğrencilere muafiyet hakkının geri verileceği sözünü verdiğini, İngilizce ve Türk Dili dersinin kredili sistemde karşılığı olan İngilizce 1, İngilizce 2, İngilizce 3, İngilizce 4 ile Türk Dili 1, Türk Dili 2, şeklinde değişerek arttığını ve bu durumu bilseydi ikinci üniversiteye kayıt olmak istemeyeceğini,

....., Anadolu Üniversitesinin muafiyet hakkını kaldırdığı yönetmeliğin eski, yeni tüm öğrencilere uygulanmasının hakların kazanılması ve korunması ilkesine aykırı olduğunu ve emsal teşkil eden Eskişehir 2. İdare Mahkemesi tarafından verilen karara Kurumun uymadığını iddia etmektedirler.

B. İlgili İdarenin Bilgi ve Belgeleri

25. Anadolu Üniversitesi Rektörlüğünün 28.08.2013 tarihli yazısının incelenmesinden, özetle;

..... Açıköğretim Fakültesi Sosyal Bilimler ön lisans Programından 03.06.2002 tarihinde, Laborant ve Veteriner Sağlık ön lisans programından da 02.06.2008 tarihinde mezun olduğu, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Ön Lisans programına 06.10.2003 tarihinde ancak daha sonra kayıt yenilemediğinden kaydının silindiği, Adalet ön lisans programına ise 13.11.2009 tarihinde kayıt yaptırdığı ve halen öğrenim gördüğü,

..... Sosyal Bilimler ön lisans programında Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk Dili ve Yabancı Dil derslerini alıp başarılı olduğu, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Ön Lisans programında ise Temel Bilgi Teknolojisi dersini alıp başarılı olduğu,

..... daha önce alıp başardığı derslerden, Temel Bilgi Teknolojisi ve Yabancı Dil dersi Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemine Göre Öğretim Yapan Fakülteler Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 17 nci maddesi gereğince ders transferi yapıldığı ancak yönetmelik değişikliği ile ders transferi kaldırıldığından kendisine Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi ile Türk Dili derslerinin transfer edilemeyeceği bilgisinin verildiği,

....., Açıköğretim Fakültesi Sağlık Kurumları İşletmeciliği Ön Lisans programına 07.10.1994 tarihinde kayıt yaptırdığı daha sonra kaydını sildirdiği, İşletme Fakültesi İşletme bölümüne 06.10.1995 tarihinde kayıt yaptırdığı ancak bu bölümden de kaydını sildirdiği, İktisat Fakültesi Kamu Yönetimi bölümüne ise 22.0.1999 tarihinde ikinci üniversite kapsamında kayıt yaptırdığı ve 06.06.2005 tarihinde mezun olduğu, Sosyoloji Lisans programına ise 22.11.2010 tarihinde ikinci üniversite kapsamında kayıt yaptırdığı ve halen öğrenim gördüğü,

....., İktisat Fakültesi Kamu Yönetimi bölümünde Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk Dili ve Yabancı Dil derslerini alıp başarılı olduğu, Temel Bilgi Teknolojisi dersinden ise başarısız olduğu,

....., Temel Bilgi Teknolojileri dersinden başarısız olması nedeniyle, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemine Göre Öğretim Yapan Fakülteler Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 17'nci maddesi gereğince transferinin yapılamadığı, kurumun yönetmelik değişikliğine gittiği bu nedenle kendisine Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi ile Türk Dili derslerinin transfer edilemeyeceği bilgisinin verildiği anlaşılmaktadır.

VI. HUKUKİ DEĞERLENDİRME

A. Hukuka Uygunluk Yönünden

26. 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun "Senato" başlıklı 14 üncü maddesinin b fıkrasının (3) numaralı bendinde; "Rektörün onayından sonra Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girecek olan üniversite veya üniversitenin birimleri ile yönetmelikleri hazırlamak" senatonun görevleri arasında sayılmıştır.
27. 21/3/1994 tarihli ve 21881 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemine Göre Öğretim Yapan Fakülteler Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 17 inci maddesinde değişiklik yapan, **17/2/2009** tarihli ve 27144 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemine Göre Öğretim Yapan Fakülteler Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 3 üncü maddesi ile **öğrencilerin Anadolu Üniversitesinden daha önce alıp da başarmış oldukları Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk Dili, Yabancı Dil ve Temel Bilgi Teknolojisi derslerinin transfer edilebileceği belirtilmiştir.**
28. Ancak 9/9/2011 tarihli ve 28049 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve Anadolu Üniversitesi

Açıköğretim, İktisat, İşletme Fakülteleri Öğretim ve Sınav Yönetmeliği “Ders Transferi” başlıklı 14 üncü maddesi ile öğrencilerin Yükseköğretim Kurumlarından daha önce aldıkları ve başardıkları dersler için ders transferi talebinde bulunamayacakları ifade edilerek transfer hakkının ortadan kaldırıldığı anlaşılmıştır.

29. En son, 18 Ocak 2013 tarih ve 28532 sayılı Resmî Gazete yayımlanan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim, İktisat, İşletme Fakülteleri Öğretim ve Sınav Yönetmeliği Ders Transferi” başlıklı 13 üncü maddesinde de yine öğrencilerin daha önce aldıkları ve başardıkları dersler için **ders transferi talebinde bulunamayacakları** belirtilmiştir.

30. ikinci üniversite kapsamında Açıköğretim Fakültesi Adalet ön lisans programına 13.11.2009 tarihinde, ise ikinci üniversite kapsamında Açıköğretim Fakültesi Sosyoloji Lisans programına 22.11.2010 tarihinde kayıt yaptırdığı ve halen öğrenim gördükleri anlaşılmaktadır. Şikayetçilerden ve geçmişte Anadolu Üniversitesinde, ilk üniversite kapsamında öğrenim görüp mezun olduğu ve bu öğrenim esnasında Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk Dili, Yabancı Dil derslerini başarıyla verdikleri tespit edilmiştir.

31. Şikayetçilerin ikinci üniversite kapsamında Açıköğretim Fakültesinin ilgili bölümlerine kayıt yaptırdıkları tarihte, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemine Göre Öğretim Yapan Fakülteler Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 17 inci maddesinde değişiklik yapan, 17/2/2009 tarihli ve 27144 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Sistemine Göre Öğretim Yapan Fakülteler Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin uygulandığı anlaşılmaktadır. Yine bu yönetmeliğin 3 üncü maddesine istinaden şikayetçilerin, Anadolu Üniversitesinden daha önce alıp da başarmış oldukları Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk Dili, Yabancı Dil ve Temel Bilgi Teknolojisi derslerinin transfer edilebileceği açıktır. Kurum tarafından gönderilen bilgi ve belgelerde, bu hükme istinaden şikayetçilerin ilgili dönemi gelen bazı derslerinin de transfer edildiği tespit edilmiştir.

32. 9/9/2011 tarihli ve 28049 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan ve Anadolu Üniversitesi Açıköğretim, İktisat, İşletme Fakülteleri Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ile 18 Ocak 2013 tarih ve 28532 sayılı Resmî Gazete yayımlanan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim, İktisat, İşletme Fakülteleri Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde; dönemlik ders ve sınav sisteminin öngörüldüğü, daha önce alınıp başarıyla verilen derslerden muaf olma imkanının tümüyle kaldırıldığı ve 09.09.2011 tarihinden önce üniversiteye kaydını yaptıran öğrenciler açısından herhangi bir geçiş hükmüne yer verilmeden tüm öğrencilere uygulandığı anlaşılmıştır. Dolayısıyla şikayetçilere de, ikinci üniversiteye kayıtları esnasında var olan yönetmelikle tanınan ders transferi hakkının, ilgili yönetmeliğin kaldırması veya değiştirmesi ile ortadan kaldırıldığı yani bu hakkın korunmadığı tespit edilmiştir.

33. Bu uygulamanın ise.

Dayanağını Anayasa’nın 2 nci maddesinde yer alan hukuk devletinin temel unsurları arasında yer alan, yasa ve idari işlemlerin kural olarak geriye yürümezliği ilkesi ve bu ilkelerle doğrudan bağlantılı olan kazanılmış haklara saygı ilkesine aykırı olduğu,

Ayrıca sonradan yapılacak işlemlerle önceden yaratılmış hukuki durumların kişilerin aleyhine değiştirilmesi hukuktan beklenen güven ve idari istikrar ilkeleri ile bağdaşmadığı anlaşılmaktadır.

Ayrıca ilgili İdarenin değişen koşulları dikkate alarak daha önceki genel düzenleyici işlemler ile

yaratmış olduğu objektif hukuki durumları, ileriye yönelik olarak yürürlükten kaldırma yetkisini kullanırken kazanılmış haklara saygı ilkesini göz önünde bulundurmadığı dolayısıyla yapıldığı anda yürürlükte olan düzenleyici işleme uygun olarak tesis edilen bir işlemde doğan hakkın, bu düzenleyici işlemin daha sonra değiştirilmesi veya kaldırılması ile bu hakkın geçmişe ilişkin boyutunun korunmadığı tespit edilmiştir.

34. Yukarıda açıklanan gerekçelerle; ders transferi ile bazı derslerden muaf olma hakkına ilişkin yeni düzenlemede bir hüküm bulunmadığı, ancak yeni düzenlemeden önce şikayetçiler yararına var olan bu hakkın da kişilerin iradesi dışında elinden alınamayacağı, dolayısıyla şikayetçilerin ikinci üniversite öğrenimine başladıkları dönemde yürürlükte bulunan ve lehlerine olan yönetmelik hükümlerinin uygulanmamasının hukuka uygun olmadığı kanaatine varılmıştır.

C. Hakkaniyete Uygunluk Yönünden

35. Şikayetçilerin, Açıköğretim Fakültesine kayıt oldukları tarihte var olan düzenleyici işlemde, ders muafiyeti hakkında yararlandırıcı nitelikte bir hüküm bulunduğu anlaşılmaktadır. Söz konusu derslerin transferi ise dönemi geldikçe yapıldığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla ders transferi ile ilgili hükmün sonuçlarının doğmasının bir süreci gerektirdiği ortadadır. Şikayetçilerin, bu düzenleyici işlemin kendilerine yönelik etkilerinden yararlanma haklarının korunması gerektiği düşünülmektedir. Çünkü şikayetçilerin ders transferiyle ilgili haklı beklenti içinde ikinci üniversite kapsamında Açıköğretim Fakültesinin ilgili bölümlerine kayıt yaptırdıkları anlaşılmaktadır. İdarenin yaptığı işlemlerle veya istikrar kazanmış uygulamalarıyla ilgilileri haklı beklenti içine sokması halinde, bu durumun hukuki istikrar ve güvenlik ilkesinin bir sonucu olarak korunması gerektiğinden üniversitenin son düzenlediği yönetmeliklerle muafiyet hakkını tamamen kaldırmasının, herhangi bir geçiş hükmüne yer vermemesinin hakkaniyet ilkesine de aykırı olduğu kanaatine varılmıştır.

C. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden

36. 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “İyi yönetim ilkeleri” başlıklı 6 ncı maddesinde “Kurum, inceleme ve araştırma yaparken idarenin, insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde; kanunlara uygunluk, ayrımcılığın önlenmesi, ölçülülük, yetkinin kötüye kullanılmaması, eşitlik, tarafsızlık, dürüstlük, nezaket, şeffaflık, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, kazanılmış hakların korunması, dinlenilme hakkı, savunma hakkı, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi, kişisel verilerin korunması gibi iyi yönetim ilkelerine uygun işlem ve eylem ile tutum veya davranışta bulunup bulunmadığını gözetir ve iyi yönetim ilkelerine uyar.” hükmü yer almaktadır.

37. Anadolu Üniversitesi tarafından, düzenlenen son yönetmelikle, şikayetçiler ve şikayetçilerle aynı durumda olan öğrencilerin tabi olduğu eski yönetmelikte var olan muafiyet hakkının, kişilerin iradesi dışında elinden alınmasının haklı beklentiye uygunluk ve kazanılmış hakların korunması ilkelerine uymadığı anlaşılmaktadır. Bu nedenle Üniversitenin bu işleminin Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 6’ncı maddesinde yer alan iyi yönetim ilkelerine aykırı olduğu kanaatine varılmıştır.

VII. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

38. 14/6/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu tavsiye kararı üzerine otuz gün içinde herhangi bir işlem tesis edilmez veya eylemde bulunulmaz ise durmuş olan dava açma süresi kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

B. İlgili İdarenin İşlemine Karşı Yargı Yolu

39. 2709 Sayılı 1982 Anayasası'nın Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması Başlıklı 40 ncı maddesinin ikinci fıkrasında, "Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yollar ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır." hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı dava açma süresinden arta kalan süre içinde yargı yolu açıktır.

TAVSİYE KARARI

Yukarıda açıklanan gerekçelerle; şikayetlerin kabulü ile Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Sosyoloji bölümü öğrencisi İngilizce ve Türk Dili derslerinin ile Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Adalet bölümü öğrencisi, Türk Dili ile Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi derslerinin transfer işlemlerinin yapılması yönünde Anadolu Üniversitesi Rektörlüğüne TAVSİYEDE BULUNULMASINA,

- 4) 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20'nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, merciince (Milli Eğitim Bakanlığı) bu karar üzerine tesis edilecek işlem ya da tavsiye edilen çözümün uygulanabilir nitelikte görülmediği takdirde gerekçesinin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

- 5) Kararın gereği için şikâyetçiye ve Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü'ne TEBLİĞİNE, Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verildi.

M. Nihat ÖMEROĞLU

Kamu Başdenetçisi